

Temadag den 14. juni 2018 om 'Persondataforordningen' og Anonymitets- problematikken i div. undersøgelser

Temadagen satte fokus, hvad 'Persondataforordningen' generelt indebærer for erhvervsskolerne og VUC og specifikt for deres kvalitetsmedarbejdes arbejde samt problematikken om anonymitet i div. undersøgelser – især aktualiseret omkring ETU.

1. Velkomst ^{v/}Ebbe S. Hargbøl, ESB-sekretariatet

- ESH bød deltagere og oplægsholdere velkommen til temadagen. Temaet har været efterspurgt af en medlemsskole.
- Anonymitetsspørgsmålet er bla. årsag til, at ministeriet har udsat trivselsundersøgelsen på gymnasieområdet.
- ESH orienterede om, at dagens deltagerliste underskrives af deltagerne, som herved giver deres samtykke til af fotos fra temadagen kan offentliggøres i ESB-netværkets nyhedsbrev på www.esb-netvaerk.dk
- Kort præsentation af deltagerne.

2. 'Persondataforordningen' ^{v/}Flemming Rasmussen (FR), Databeskyttelseskonsulent i EFIF.

FRs program:

- Hvad går forordningen grundlæggende ud på og hvorfor?
- Hvilke implikationer indebærer forordningen bl.a. for kvalitetsarbejdet på erhvervsskolerne og VUC (hvordan skal man forholde sig, hvilke procedurer skal vedtages og implementeres)?
- Hvordan sikrer man den bedste måde at beskrive en arbejdsgang (hvordan laver man datastrømsanalyser)?
- Er der eksempler på skoler, der har arbejdet systematisk med procedure og implementering, og hvordan er dette grebet an?

Noter fra oplægget/borddiskussioner:

- FR gennemgik GDPR på et generelt niveau – og hvad går det ud på, og hvad er særlig vigtigt.
- Forordningen gælder på lige fod med lokale lovgivning – og loven skal efterleves. Man får 72 timer til at "rede ting ud", hvis man laver noget forkert. Virksomheder/institutioner kan få en bøde på 4% af omsætningen (op til 20 mio. kr. i bøder), hvis dataforordningen ikke efterleves.
- Skolernes største udfordringer er ikke bøder, men kan blive erstatningssager.
- Loven gælder alle EU-borgere og deres data.
- Af IT-teknologiske firmaer er Microsoft det eneste, som er godkendt af alle lande i EU.
- DK har vedtaget en særlov som understøtter forordningen – eksempelvis kan man selv, i samtykkeøjemed, give sit samtykke fra det 16. år. Der gælder særlige forhold omkring cpr. og strafretslige formål.
- Persondata skal slettes så hurtigt som muligt, og der skal være et formål med at opbevare data.
- Det er den enkeltes ret til at bestemme, hvad persondata bliver brugt til.
- **Et samtykke kan til enhver tid trækkes tilbage – men man bliver ikke straffet for det, der er offentliggjort imens et samtykke har været gældende.**

- Man skelner mellem portrætbilleder (=omfattet af samtykke) og situationsbilleder (det skal være åbenlyst for beskueren, at det er en situation). Identifierbar eller ikke! (kommer i særloven).
- Persondata er enhver information om en person – almindelige personoplysninger og følsomme personoplysninger.
- Der er skærpet opmærksomhed omkring cpr.nr.
- Alle personoplysninger er omfattet af loven.
- Behandling af data skal være gennemsigtig – man skal vide, hvad opbevarede persondata bruges til.
- Indsamling af data skal have legitime formål – **”Nice to have” er forbudt** – så man skal kun opbevare data, som er nødvendig for at drive ”forretningen” – altså kun data til ”Need to know”.
- Data skal være korrekte og om nødvendigt ajourførte (”rigtighed”) – vi mister kontrollen, når data er på papir.
- Data må kun opbevares så længe, der er et nødvendigt formål og skal behandles på en sikker måde.
- IT-afdelingerne på skolerne får en stor opgave, da der ofte er medarbejdere, som har adgang til mange data.
- Persondata må kun gemmes, for at man kan udføre sit arbejde, og må kun opbevares i det tidsrum, der er nødvendigt til formålet.

Tilbagemeldinger fra gruppediskussioner:

- Skolerne er pt. i gang med afdækning af, hvad der ligger af data.
- Der er stadig tvivl om, hvordan data skal håndteres – og ”hvornår man skal være i tvivl”?
- HR og økonomiafdelinger er de første afdelinger på skolerne, der har været i gang med GDPR.
- Fritekstfelter i spørgeskemaundersøgelser er ok – men det er afgørende, hvad oplysningerne bruges til efterfølgende – så formålet skal være klart.
- Vigtig del af processen at stoppe op og tænke over, om det vi gør, er ok?
- EASY er et problem, da systemet ikke kan ”destruere” data/oplysninger – det skal man være opmærksom på i et nyt studieadministrativt system. Systemet IMS-arkiv – har en kassationsmulighed.
- Forholde sig til, hvad formålet er med at registrere data – ”datas livscyklus”!
- Vigtigt at gennemgå processerne på skolerne.
- Persondataoplysninger bør gemmes i IT-systemer, da disse systemer kan sikres. Aldrig persondata på papir.
- Hvis Datatilsynet kommer forbi, er det vigtigt at man er i ”proces med persondataforordningen”. Det er en løbende proces!
- Aktivitetsforslag: Nedsæt styregruppe eller projektgruppe og involver bredt i organisationen. Der skal udpeges datasvarlige, som medarbejderne kan spørge til råds, hvis der opstår tvivl. Der skal skabes ”awareness” i organisationen – ”hvordan har vi det med GDPR?” kan være en tilbagevendende begivenhed – lav træningssessioner! Vigtigt at få udpeget en DPO (Data Protecting Officer).
- Kortlægning af persondata – herunder processer, arkiver, adgang, videregivelse, sletning.
- Risikovurdering og beredskabsplan – ”vurder skaden” – kontakt DPO – og vurder om Datatilsynet skal involveres (inden 72 timer).
 - Når det går galt: Foretag en risikovurdering med afsæt i dokumentationen.
- Fokuser på HR, studievejledning, studiemiljøer og centrale systemer kontra decentralt.
- Vigtig at beskrive korrekt, hvad det er vi gør!
- Databehandlaftaler – behandling af data, hvis der er en tredjepart involveret.
- App – hvis det ikke er en tredjepart, der behandler skolernes data, skal der ikke foreligge en databehandlaftale.

- Nogle virksomheder har forbudt eksempelvis Facebook, snapchat på medarbejdertelefoner.
- Facebook, LinkedIn mv. bruges af mange uddannelsesinstitutioner. Der kommer et webinar i EFIF-regi.
- Databeskyttelsespolitik og retningslinjer herfor. Datatilsynet har meget gode fortegnelser liggende som eksempler
- Dokumentationskrav: Man skal kunne dokumentere, at man opfylder krav til persondataforordningen.
- DPO'erne kan have DPA'ere (Assistents), som kan hjælpe til med arbejdet!
- Registreredes rettigheder: **Oplysningspligt** (retten til information) – **Indsigtsret** og **korrektionsret** (pligt til at give adgang til registrerede persondataoplysninger (inden 30 dage), man kan anmode om, at personen afgrænser, hvad der ønskes udleveret af oplysninger. Man har pligt til at korrigere oplysningerne) – **Indsigelsesret** – **ret til sletning og databegrænsning** – **ret til dataportabilitet**.
- Udfordringer er bla. persondata på mails mv.
- GDPR & Kvalitetsarbejde:
- En skole har inddraget IT-center Fyn og udarbejdet håndbog og ansatte er blevet bedt om at slette mail – og der er indkøbt IMS-arkiv

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=RdU--d46D80>

3. Nyt fra STIL om dataansvarsplacering samt Anonymitetsproblematik i forbindelse med diverse undersøgelser ^{v/}Karsten Vest Nielsen (KVN), chefkonsulent, STIL

KVNs program:

- Dataansvarsplacering og pligter.
 - ✓ <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2018/maj/180524-undervisningsministeriet-afklarar-dataansvar-for-brug-af-it-systemer>
 - ✓ <https://www.uvm.dk/gdpr>
- Status og erfaringer fra ETU i folkeskolen.
- Mulige implikationer for EUDs og gymnasieskolernes afholdelse af ETU?
- Karsten vil desuden berøre andre emner, bl.a.: Statistiske undersøgelser og sektordata i ministeriets datavarehus.

Noter fra oplægget/borddiskussioner:

- Dataansvars placering og pligter – der skal være både en dataansvarlig og databehandler. Dataansvarlig er ansvarlig for behandling af data. Med GDPR er der klare retningslinjer for hvad der definerer det at være dataansvarlig. I de fælles offentlige systemer kan man blive i tvivl – og derfor tydeliggøres det, at dataansvaret følger ansvaret for den opgave, der skal løses, hvilket for STILs vedkommende betyder at det er kommuner og institutioner, der er dataansvarlige. Fokus på fælles dataansvar anvendes – dvs. en "fordeling" af dataansvaret. Kravet om at skulle indgå i klassiske enslydende databehandleraftaler med mange institutioner.
- Unilog-in skolerne er dataansvarlige og skolerne er databehandlere.
- *Institutionerne forpligtelser ift. den registreredes rettigheder:*
 - Retten til at få oplysning om en behandling af sine personoplysninger (oplysningspligt – jf. art 13-14)
 - Retten til at få indsigt i sine personoplysninger (indsigtsret – jf. art 15)
 - Retten til urigtige personoplysninger (retten til berigtigelse – jf. art 16)
 - Retten til at få sine personoplysninger slettet (retten til at blive glemt – jf. art 17)
 - Retten til begrænsning i behandlingen (jf. art 18)

- STIL som databehandler for institutionerne – STILs yder bistand til den dataansvarlige institution. Cirkulæret vejleder også ift. sletning og tilbagelevering af oplysningerne i systemerne. STIL leverer en ISAE3000 erklæring (=revisorerklæring for evt. ”underdatabehandleraftale).
- Statistiske undersøgelser i GDR perspektiv (art 89) - Der er forskel på overladelse og videregivelse af persondata – alt statistikindberetning er eksempelvis videregivelse. Den dataansvarlige institution skal ikke anmode Styrelsen og IT og Læring om videregivelse i hvert enkelt tilfælde. Hvis 3. part beder om data, skal institutioner have en databehandleraftale. Statistik og forskning er omfattet af GDPR og principperne for behandling af persondata er glædende jf. art 5. Der er som udgangspunkt ikke noget man ikke må spørge om ift. statistik.
- Undervisningsevaluering: Personhenføre oplysninger skal fjernes, og skolerne skal have en god dataetisk skik, ellers kan der opstå problemer
- Dataetik: Dataetik – adfærdskodeks – lovgivning

Links:

- <https://www.mm.dk/tjekdet/artikel/13663-stor-politisk-opbakning-til-ny-data-etisk-institution>
 - <https://www.dr.dk/nyheder/indland/forskere-bryder-loefte-om-anonymitet-i-undersogelse-blandt-boern-0>
 - <https://www.dr.dk/tv/se/detektor-tv/detektor-10/detektor-2018-06-07>
- Status og erfaringer fra elevtrivselsmålingerne i folkeskolen
 - Der er ingen følsomme oplysninger i den national elevtrivselsmåling – og data anvendes kun statistisk.
 - Skolerne skal være helt skarpe på, hvem der gør hvad.
 - Læringspunkter – vær omhyggelig og præcis i ordvalg og kommunikation – **”anonymt har kun en betydning”**
 - Mulige implikationer for trivselsmålinger på EUD og Gym – nationale trivselsmålinger er politisk besluttet ... og kan derfor ændres....
 - Spørgerammen ændres? Anonymisering? Lokal versus central? Formålsbegrænsningen? Forenkling af set-up – institutioner bliver dataansvarlige? Der er endnu **INGEN afklaring!**
 - UVMs datavarehus – nye muligheder – nye visninger
<https://www.stil.dk/uddannelsesdata/datavarehuset>

Datatilsynets hjemmeside: <https://www.datatilsynet.dk/>

Referent:

Lajla Pedersen

ESB-sekretariatet

Mobil 25 15 79 09

Mail lajla@projektcare.dk